

rral para recoger ovejas» (R, V), *corripiar* o *aco-* 'encorralar' (Colunga, Llanes, Centre), *correxu* 'forat on nia el colom' (Rato); Valpaços *curriça* «pequena casa de campo destinada a recolher gado».

Com a etimologia de *corro/curro* se n'han donat que no tenen cap valor i algunes que ens fan pensar però ens deixen en dubte invencible. Rebutgem del tot que vingui del gr. *χόρος* 'cor dansant' i fins 'ball', ll. *chorus*: ni la *-rr-* constant ni el significat permeten deturar-s'hi i examinar el valor d'altres grosses objeccions que s'hi poden fer (veg. detingudament en el DCEC I, 909a37ss.). Pensar que sigui un derivat postverbal de *correr* (cf. el cast. mod. *socorro* i l'antic *acorro*), seria admetre que una formació tan tardana com els postverbals de la segona conjugació hagués arribat ja en el S. X a l'etapa final de la llarga evolució semàntica 'acció de córrer' > 'correguda' > 'lloc on van per córrer' > 'recinte anex a un mas', i això a penes ho podem concebre.

Però sí que podríem suposar que el ll. CÜRRÍCULUM 'hipòdrom, circ de curses' hagués donat **correjo* en castellà arcaic (o sigui port. **correlho*), i que havent-se percebut aqueix mot com un diminutiu, se n'hagués tret secundàriament un pseudo-primitiu *corro*: l'alabès i santanderí *carrejo* 'corredor, passadís' seria alteració d'aqueix **correjo* (amb influència de *carro*), i d'altra banda el berc. *corrillo*, ast. occid. *currietsu* 'cort de porcs' haurien conservat la vocal primitiva i presentarien el significat de *corro* i *corral*.

En fi Krüger va presentar darrerament una etimologia seductora, pensant més en les formes femenines en *-a* (*-ada*, etc.), però tot això sembla inseparable de *corro*. Vegem-les millor. Al costat del *corro* «restis» de Nebr. hi ha leon. *corra* «ristra de embutidos (chorizo, longaniza)», 'bergansí d'os o de vorí per a les criatures', 'cèrcol del tovalló' (Astorga), gall. *corre* «especie de correa de mimbre, vara verde correosa y retorcida que sirve para atar», ast. *cuerra*, *cuerria* «pila circular de erizos», «pequeño corral de piedra», port. *côrra* «corda de apertar o pé das uvas no lagar», «correia», «fasquia de castiçal», trasm. *côrre* «haste delgada e trepadora de feijociro hortense»; «inventario de armas: un medio faldón con *corra* blanca», doc. arag. de 1393; Bierzo, gall. *corriza* 'vímet retort', *corra* 'anella o cercol de metall'. Ara bé Krüger vol trobar en això un mot pre-romà —idea a priori versemblant— que de nocions com 'vímet retort' hauria passat a recinte circular; i, fent referència al celtista Jost Trier, opina que es tracta d'un *cor-* cèltic amb el sentit de 'cercle de pedres' o 'cercle en general' (així irl. mij. *cor*). Potser encara hi haurem de pensar més, però de tota manera això no convenç, pel fet que l'arrel cèltica en qüestió tenia una *-r-* simple (Pok., IEW, 935.20, etc., Walde-P. II, 568; Stokes-B., 93; Walde-H., s. v. *curvus*), mentre que el grup romànic postula, imperiosament, i en forma constant, una *-RR-*. D'altra banda està lluny de ser evident el nexa semàntic de *corra* 'vímet retort' amb *corral* i fins amb *corro*.

Em decantaria a admetre que el grup de *côrre* és realment pre-romà, si bé deixant de banda l'ètimon

cèltic *cor-*,¹⁴ i en preferiria un altre, afí al ll. *corrigium* i a l'irl. ant. *con-riug* «colligō» (IEW, 861.36ss.), que preciso més en el DECH, s. v. *correa*. Però em sento enterament escèptic quant a la possibilitat de fer venir el nostre *corral* d'aquest ètimon.

I quant a *corral*, tant la considerable raresa de *corro* en les fonts medievals castellanques, com la menor extensió geogràfica d'aquest mot, estrany a la llengua d'oc i al català, inciten a creure que no és *corral* el derivat de *corro*, sinó, al contrari, aquest el que es va treure secundàriament de *corral*, tal com, p. ex., en portuguès, lleonès i hispano-americà va formar-se *bosta* 'fems de bou o cavall' de *bostar* (veg. DCEC), com si *bostar* i *corral* fossin col·lectius: si l'acc. 'rotllo de persones' és més rara en *corral* que en *corro*, pot ser degut únicament al fet que aquest va designar, d'acord amb la seva modalitat formativa, un recinte més petit, com sol ser-ho, per naturalesa, el format per un grup de gent.

Ara bé, si *corral* és el mot primitiu, ¿quina pot ser-ne l'etimologia? No creguem que pugui ser derivat de *CURRERE*, com van admetre Diez (Wb., 442) i Wartburg (FEW II, 1574, n. 10), car no es formen derivats en *-al* de radicals verbals (*tendal*, p. ex., no ve de *TENDERE* sinó de *tenda*):²⁵ en un *corral* que el PDPF tradueix «cours, place libre où l'on peut circular librement», però és una definició errònia d'un hapax, com demostro en el DCEC.

En definitiva, el més probable és l'ètimon que MzPi³⁰ va suggerir lacònicament en el glossari del *Cid*:¹⁵ **CURRALE* derivat de *CURRUS* ('carro'). Que des de 'lloc per als carros' es pot arribar fàcilment a 'corral' ho prova l'alvernès, llemosí, peitaví i perigordí *charriero*, *-ieiro*, *-ière*, «basse-cour», «cour d'une ferme»,³⁵ «cour de maison», *CARR-ARIA* (FEW II, 413b; Daniel, *Dict. Fr.-Périg.*).

Reconeguem que podria fer algun escrúpol el detall que *CURRUS* no s'ha perpetuat en romànic. Però és perquè el gal *CARRUS* ja es va generalitzar en el S. IV, i res no ens impedeix d'admetre que abans de naufragar del tot *CURRUS* havia donat naixença al derivat **CURRALE* ja en l'època imperial: un cas més dels nombrosos arcaïsmes del vulgar hispànic. Altament sembla que en quedà algun altre derivat, com el cat. *corró* 'rutlla massissa per arrossegar més fàcilment coses de gran pes', potser també el salm. *corro* «cilindro de madera, hucco, que se utiliza para enseñar a andar a los niños metiéndolos en él». Quant al cast. *corro*, port. *curro*, no s'hauria extret de *CURRICULUM* (fóra ben estrany llavors que el seu suposat punt de partida **correjo/correlho* no s'hagi documentat ni aparegui enlloc) sinó format regressivament partint de *corral*.

I si ho mirem bé, no hi ha en això res de poc compatible amb l'etimologia pre-romana **KÓN-RIGI-* del tipus galaico-leonès *corre*, *cuérria*, 'lligam de vímets' i la seva família, car fóra sota la impulsió d'aquesta que des de *corral* s'hauria extret el pseudo-primitiu *corro*: en altres termes, *corro* fóra el producte d'una espècie d'encreuament pseudo-etimològic dels dos tipus bàsics ll. vg. **CURRALE* i celto-romànic *KÓNRIGI-*.